

کاهش جمعیت رومانی^۱

دفتر آمار ملی کشور رومانی طی گزارشی از آخرین وضعیت جمعیتی کشور در سال ۱۹۹۵ اعلام داشته است که منحنی تغییرات جمعیت رومانی سیر نزولی در پیش گرفته است.

در سالهای دهه ۷۰ و ۸۰ نرخ رشد جمعیت کشور با متوسط نرخ رشد دیگر کشورها برابری داشته و کارشناسان بین‌المللی پیش‌بینی نموده بودند که جمعیت رومانی تا سال ۲۰۰۰ بین ۲۶ تا ۲۷ میلیون نفر خواهد بود، ولی واقعیت چیز دیگری را نشان داد و آن اینکه در سال ۱۹۹۵ جمعیت رومانی کمتر از ۲۳ میلیون نفر بوده است.

عوامل متعددی نظیر عوامل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و آموزشی در بروز رشد نزولی جمعیت کشور رومانی دخیل می‌باشند. رومانیایی‌ها هنوز هم از شوک ناشی از معضل بیکاری و یا تهدید به بیکاری رنج می‌برند. میزان حقوق در سطح اندکی بوده و حد متوسط حقوقها بالغ بر ۱۲۰ دلار است. قیمت‌های بالای مواد خوراکی تقریباً ۶۰ درصد از درآمد خانوارها را به خود اختصاص می‌دهد. سیستم بهداشتی کشور نیز بهبود نیافته است. سیستم امنیت و تأمین اجتماعی کشور هنوز هم مسئله برانگیز است. علاوه بر مشکلات فوق، مسئله مهاجرت ۳۵۰۰۰۰ نفر از رومانی در سالهای ۱۹۹۰ و ۱۹۹۳ از دیگر علل کاهش جمعیت می‌باشد.

نرخ رشد پایین جمعیت، یک جمعیت سالخورده و پیر را پدید آورده است. در میان تمامی کشورهایی که نسبت افراد بازنشسته آنها بیشتر است، رومانی در مقام بالایی قرار دارد. چنین به نظر می‌رسد که دولت این کشور چندان به این مشکل نپرداخته است. آنها اگر چه نمی‌توانند این مشکل را کتمان کنند، ولی درست مانند دیگر مشکلات ناشی از دوران انتقال آن را نادیده گرفته و تلاشی در جهت حل آن نمی‌کنند.

جمعیت کشور در اول جولای ۱۹۹۵

در تاریخ اول جولای ۱۹۹۵، تعداد جمعیت کشور بالغ بر ۲۲/۶۸۱/۰۰۰ نفر بوده است. این رقم ۴۹/۷۰۰ نفر کمتر از تعداد جمعیت در سال ۱۹۹۴ بوده است. تنها ۸ استان کشور از جمله باکائو، بوتوشانی، کلوز، یاش، نامت، سوچاوا و تیمیش از این قاعده مستثنی بوده‌اند.

بیش از نیمی از جمعیت کشور (۵۴/۹ درصد) در شهرها زندگی می‌کنند. شایان ذکر است در طول دوره مورد بررسی تحولات جمعیتی تا سال ۱۹۹۵، تعداد ساکنان شهری در ۲۷ استان کشور ۲۹۶/۰۰۰ نفر افزایش یافته است. در مقابل، جمعیت روستایی همچنان به کاهش مداوم خود ادامه می‌دهد. (تعداد جمعیت روستایی در سال ۱۹۹۵ حدود ۸ درصد کمتر از سال ۱۹۹۴ بوده است.)

از لحاظ بررسی هرم سنی جمعیت کشور و وضعیت آن باید گفت که در گروه سنی صفر تا ۱۴ سالگی ۱۵۸/۳۰۰ نفر کاهش جمعیت گزارش شده است. در مقابل، گروه سنی بین ۱۵ تا ۵۹ سال ۴۹/۰۰۰ نفر افزایش یافته است. تعداد جمعیت بالای ۶۰ سال نیز ۶۰/۰۰۰ نفر افزایش نشان می‌دهد. لذا متوسط سنی جمعیت رومانی تغییرات قابل توجهی یافته است.

جمعیت کشور در ماههای ژانویه تا سپتامبر ۱۹۹۵

طبق مطالعات انجام شده نرخ خام تولد در سه ماهه اول سال ۱۹۹۵ نسبت به مدت مشابه در سال ۱۹۹۴ کاهش یافته است.

همچنین در تعداد مرگ و میر نوزادان، یا مرگ و میر سایر گروه‌های سنی اندکی کاهش دیده می‌شود.

نرخ تولد

تعداد نوزادان زنده متولد شده در سه ماهه اول سال ۱۹۹۵ بالغ بر ۱۷۹/۷۰۰ نفر بوده است که ۱۲/۴۰۰ نفر نسبت به مدت مشابه سال قبل کمتر بوده و در مقایسه با سالهای گذشته این تعداد تولد در پایین‌ترین سطح قرار دارد. نرخ خام تولد از ۱۱/۳ به ۱۰/۶ در هزار کاهش یافته است که علت این کاهش را می‌بایست در شرایط اقتصادی - اجتماعی روستایی و شهری کشور جستجو نمود. البته نرخ خام تولد در روستا با رقم ۱۲/۴ در هزار بالاتر از نرخ خام تولد در شهر با رقم ۹ در هزار نفر می‌باشد.

همچنین در تمامی استانهای کشور کاهش نرخ تولد دیده می‌شود. برای نمونه، در مورس و ساتوماره نرخ خام تولد بیش از ۱/۳ در هزار و در ۶ استان بزرگ دیگر کشور بیش از ۱ در هزار کاهش یافته

است. در این میان براشف و بخارست از کمترین نرخ تولد برخوردار می‌باشند. با وجود این هنوز هم می‌توان نرخهای تولد بیش از ۱۳ در هزار را در برخی از مناطق نظیر ملداوی، یاش، بوتوشانی، سوچاوا و واسلوی مشاهده نمود.

نرخ مرگ و میر

از ژانویه تا سپتامبر ۱۹۹۵، تعداد مرگ و میر در کشور بالغ بر ۱۹۸/۰۰۰ مورد بوده که نسبت به سال مقابل ۳/۷۰۰ نفر افزایش یافته است. به‌طور کلی نرخ خام مرگ و میر در کشور (هم در مناطق شهری و هم در مناطق روستایی) از رقم ۱۱/۵ در هزار به ۱۱/۷ در هزار افزایش یافته است با این تفاوت که نرخ مرگ و میر در مناطق روستایی (۱۵/۱ در هر هزار نفر) تقریباً دو برابر نرخ مرگ و میر در مناطق شهری (۸/۹ در هر هزار نفر) می‌باشد. علی‌رغم تمامی این موارد، نرخ مرگ و میر در ۱۲ استان کشور کاهش یافته است، برای نمونه نرخ مرگ و میر در استان تولچه آ حدود ۱/۲ در هر هزار نفر کاهش یافته است. در تعدادی از استانهای کشور نظیر براشف، کنستانزا، یاش و باکو نرخ خام مرگ و میر به ۱۰ در هزار نفر رسیده است. بالاترین نرخ خام مرگ و میر ۱۴ در هزار نفر در بیهور، آراد، تلورمان و جیورجیو دیده می‌شود.

نرخ مرگ و میر نوزادان

با توجه به کاهش میزان مرگ و میر در بین کودکان کمتر از یکسال، نرخ مرگ و میر کودکان ۱ در هزار نفر کاهش یافته است. از ژانویه تا سپتامبر سال ۱۹۹۵، نرخ مرگ و میر کودکان به ۲۱/۲ در هزار نفر رسید. در مناطق روستایی نیز نرخ مرگ و میر کودکان کاهش قابل ملاحظه‌ای را نشان می‌دهد. ولی با این وجود هنوز هم فاصله میان نرخ مرگ و میر در روستا و شهر زیاد است.

در شش استان کشور نرخ مرگ و میر نوزادان حدود ۵ در هزار نفر کاهش یافته است. برای نمونه، در استان گالاتس و کاراس - سورین نیز نرخ مرگ و میر حدود ۸ یا ۹ در هزار نفر کاهش یافته است. در مقابل، در ۱۴ استان دیگر کشور نظیر استانهای آرجش و نامت نرخ مرگ و میر نوزادان افزایش نشان می‌دهد.

نرخ مرگ و میر نوزادان در رومانی دو برابر نرخ مرگ و میر نوزادان در کشورهای اروپای غربی و شمالی است.

رشد طبیعی جمعیت

کاهش چشمگیری در رشد طبیعی جمعیت کشور دیده می‌شود که علت آن را می‌بایست در افزایش نرخ مرگ و میر نوزادان جستجو نمود. در مناطق شهری، تعداد کودکان زنده متولد شده کاهش یافته است. همچنین، در مناطق روستایی کاهش تأسف باری در تعداد نوزادان زنده متولد شده به چشم می‌خورد که این امر بر نرخ مرگ و میر در مناطق مذکور به میزان ۲۰ درصد افزوده است. از این رو نرخ رشد منفی جمعیت کشور در سال ۱۹۹۵، ۱/۶ برابر بیش از میزان آن در سال ۱۹۹۴ بوده است. ولی هنوز هم نرخ رشد طبیعی در ۱۲ استان کشور نظیر باکائو، والش، سوچاوا و یاش مثبت است.

نشانه‌های امید

تعداد ازدواجها در نُه ماهه اول سال ۱۹۹۵ بالغ بر ۱۰۹/۰۰۰ مورد (نرخ ازدواج ۶/۴ در هزار) بوده که از این نظر چندان تفاوتی با سال قبل نداشته است. گفتنی است نرخ ازدواج در مناطق شهری نسبت به مناطق روستایی کمتر می‌باشد.

نرخ ازدواج در ۱۸ استان کشور افزایش نشان می‌دهد. تمایل به ازدواج در استانهای تلورمان و کووانسا، دلز و اولت افزایش یافته است. ولی در استانهای ورنچه آ، و اسلوی و یاش تمایل به ازدواج کاهش نشان می‌دهد. از نظر نرخ ازدواج، استانهای مهدین و تولچه آ. رقم ۴/۸ و ۵ در هزار نفر در انتهای جدول قرار دارند. درحالی‌که استانهای ماراموش، سوچه آوا و بیستریتا - ناسود با رقم ۷/۵ و ۸ در هزار جایز مقام اول هستند.

در دوره ماههای ژانویه - سپتامبر ۱۹۹۴ و ۱۹۹۵ در میزان نرخ طلاق نیز کاهش دیده می‌شود، ولی علی‌رغم این کاهش هنوز هم نرخ طلاق در جوامع شهری دو برابر جوامع روستایی است. با این حال طبق گزارشها در شهرهای بخارست و تیمیش نرخ طلاق ۱ در هزار کاهش یافته است. بیشترین نرخ طلاق در ۱۲ استان کشور دیده می‌شود که در رأس آنها گالاتس و براشف قرار دارند. کمترین نرخ طلاق در استانهای مهدین، کنستانزا، اولت و بیهور دیده می‌شود.